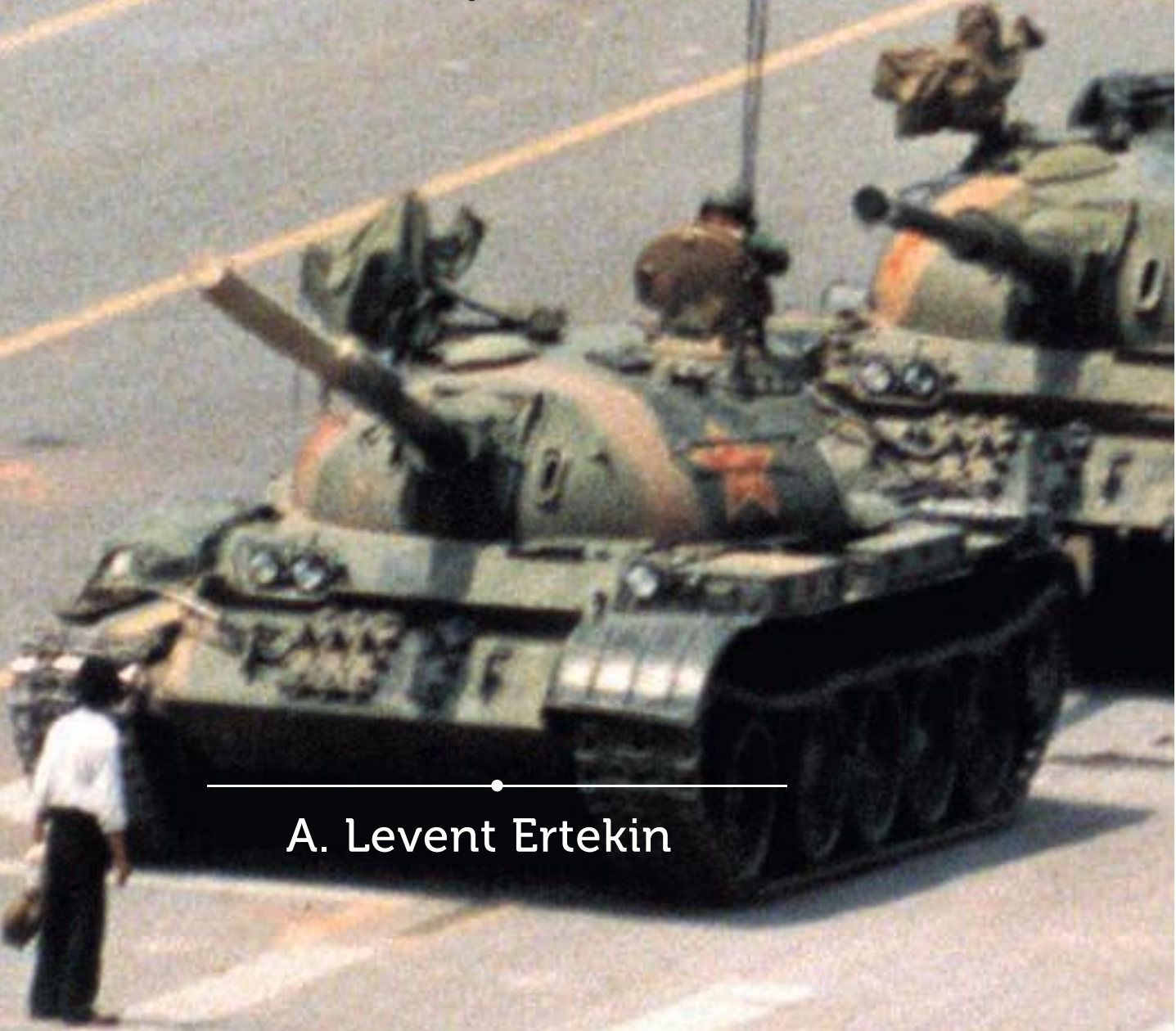

Farklı Pencereden 15 Temmuz

A. Levent Ertekin

“15 Temmuz gecesi Okçular Tepesi boş bırakılmamıştı...”

Y

aşlı adam uzaklara çok uzaklara daldı gitti. Duydukları doğru olamazdı.. Hele 2016 yılında bu hiç ama hiç mümkün değildi..

Ama bütün kanallarda hemen hemen aynısını duymuştu.

Yerinden kalktı. Kollarını sıvadı. Bir yandan da abdestini almıştı bile.

Ev ahalisiyle tek tek helalleşti.

Evlatları zaten çoktan hazırlanmıştı. “Baba sen evde kal!” sözlerini duymadı bile.

“Evlatlarım 27 Mayıs’ta milletin evladını elimizden aldılar. Darağacında astılar. 12 Martta Meclisi kapattılar. 12 Eylülde seçtiklerimizi silahla indirdiler. Vatan için çalışan bir Cumhurbaşkanı gözümlüğün içine baka baka zehirlediler. Yeter artık uzun adamı onlara yedirmeyeceğiz. Milletin evlatlarına bunu yaptırmayacağız. 1960 ihtilali ta yüreğimizde bir kor gibi durmakta. Yıllardır biz

Adnan Menderes’i elimizden alanlara bir şey yapamamanın hicranını taşırız. Ben bu günahla Rabbinin huzuruna varamam. Yavrularım haklarını sizlere helal olsun” dedi ve vakur bir edayla sokağa çıktı. Halil Çavuşun arkasından kucağında bebeğiyle kızı dudaklarında dualarla uğurlamıştı.

15 Temmuz gecesi havaya kurşun çökmüştü.

Uzun bir gece olacağı daha ilk saatlerde belliydi.

Gerçekten uzun ama upuzun bir geceydi...

Karanlığın içindeki habis ruhlu adamlarla adeta meleklerin imrenip gıpta ile baktıkları arasında büyük bir mücadele başlamıştı.

Halil Çavuş gecenin sabaha döndüğü ülkenin üzerindeki katransiyahî niyetlerin sabahın nur hüzmelerinde boğulduğu anda Hakka yürümüş. Helikopterden açılan ateşle ruhunu sahibi hakikisine teslim ederken görevini tamamlamış insanların rahatlığı bütün simasına gelip oturmuştu..

Binlerce vatan evladının o karanlık geceyi nurlu sabaha çevirme gayretleri netice vermiş beklenen, korkulanın aksine “okçular tepesi” boş bırakılmamıştı.

Evet, darbelerle sık sık sarsılan ülkem, 15 Temmuzun gecesinde bir başka darbe ile sarsılmıştı. Yüzyıllı aşkın bir mazisi olan darbe geleneği tam bitti denilirken gelen son darbe teşebbüsü aynı zamanda demokrasi ve insan hakları konusunda bir milletin tüm cihana uygulamalı bir dersi olarak dünya tarihine yazılmıştı. En son 28 Şubatta Post modern darbe teşebbüsünün yaşandığı ülkemizde yaşananlar neyin nesiydi?

Üstelik son yaşanan 15 Temmuz darbe girişimini diğer darbe teşebbüslerinden ayıran darbeye kalkışanların açık kimlikleriydi.

Bu ülke bugüne kadar Osmanlı döneminde padişaha karşı yapılan sayısız darbeler görmüştü. Cumhuriyet ile birlikte her ne kadar darbeci zihniyet isim ve şekil değişirse de kurumsal yapı hep aynı kalmıştı. Son darbenin kimliği ise bütün darbe geleneklerinin aksine dıştan değerlendirildiğinde dini bir yapılanmanın görüntüsüyüdü. Gerçekte acaba bu hadisenin arka planı neydi?

15 Temmuz ile ilgili çok şey yazıldı çizildi. Ben olayı 3 farklı pencereden değerlendirmek isterim. Bunu değerlendirirken mutlaka sosyolojik yaklaşım

önemli bir perspektif olmalı. Zira olayları sosyolojik açıdan değerlendirmemek hadiselerin hep bir ama önemli yönünü göz ardı etmemize sebep olacaktır.

Birinci pencere Hukuk açısından...

İkinci Pencere Dini açısından

Üçüncü pencere ise Eğitim açıdan.

BİRİNCİ PENCERE: HUKUK

Osmanlı ve onun bakiyesi Türkiye Cumhuriyetinin darbelerden çok çektiği konusunda hemen toplumun her kesimi fikir birliği içinde. Ancak fikir birliği yapması yeterli değil. Mutlaka darbelere karışmış olan insanların hukuk açısından bir karşılığı olmalı. Nominal Hukuk kavramında “Darbe başarılı olursa devletin zirvesi, başarısız olursa darağacı” anlayışına temelde itiraz gerekir. Zira darbe başarılıda olsa hukuk nezdinde bir suçtur ve karşılığı o ülkenin anayasalarında açık, net bir şekilde ortaya konulmuştur. Bizde bu bugüne kadar tek istisnası Talat Aydemir vakasıdır. İki defa ihtilal teşebbüsünde bulunan Albay Talat Aydemir birincisinde af edilir. Ama ikincisinde yargı önüne çıkartılıp idam cezası verilir. Bugün milletin yüreğini dağlayan, her ismi geçtiğinde milleti üzen 27 Mayıs ihtilalini yapanlar seçilmiş meşru başbakan Adnan Menderesi Yassıada uydurma bir mahkeme ile asarlar. Akabinde de ihtilali yapanlar Cumhurbaşkanlığı dahil tabi

senatörlük makamlarını gasp ederler. Milletın rağına gerçekteşen bu olaydan yıllar sonra Adnan Menderesin mezarı devlet töreni ile anıt mezara taşınır. Ama ihtilali gerçekteşirenler hakkında en küçük hukuku bir işlem yapılmaz. Üstelik Meşru Başbakan bugün halen hukuk nezdinde suçludur. Adnan Menderes'i vatan hainliğinden mahkûm eden mahkemenin kararı halen yürürlüktedir. 27 Mayıs darbesini yapanların kurdukları mahkemede yeniden yargılanma yapılmadan Adnan Menderes ve onu oraya gönderen ihtilalciler yargılanmadan darbe geleneğinin bitmesini beklemek abesle iştigal olacaktır. Hakeza 12 Eylülü gerçekteşiren ordunun üst kademesinde görev yapan general ve rütbeli subayların mutlaka darbeden yargılanmaları ve gerekirse suçlu görülüp bütün itibarları sıfırlanmalı. Bu millete yaptıkları kötülüğün cezasını maddi ve manevi olarak hukuk sistemi içinde görmeliler.

Gelelim 28 Şubata. Post modern darbeyi gerçekteşirenler hakkında bugüne kadar hiçbir hukuksal işlem yapılmadığı biliyoruz. Üstelik darbenin kilit ismi Orgeneral Çevik Bir'in darbelere karşı olması gerekenlerce danışman (!) olarak görev verildiği de bilinen bir gerçektir.

Öyleyse eğer darbe kültürünün yüzyıllık genlerimizden silinmesini istiyorsak öncelikli olarak geriden başlayarak hukuku işletmemiz gerekiyor.

Hukukun üstünlüğünü tür darbecilere ve darbe heveslilerine gösteremediğimiz taktirde darbelerin ardı arkası kesilmeyecektir.

İKİNCİ PENCERE: DİN EĞİTİMİ

Tarihsel süreci içerisinde ele alındığında sosyolojik bir vakia olması nedeniyle din, inansın veya inansın tüm birey ve toplumları yakından ilgilendirmiştir. İnsanlık tarihi kadar eski dönemlere uzanan din olgusu, tarihsel çağların her evresinde varlığını hissettirmiştir. Sadece toplumsal hayatta tezahür etmekle kalmamış, bunun yanında insanların kaynaşması, dayanışması ve bütünleşmesinde son derece önemli rol oynamıştır. Eski Yunan filozoflarından Plutargue, "dünyayı dolaşınız, duvarsız, edebiyatsız, kanunsuz, servetsiz şehirler bulacaksınız; fakat mabedsiz ve mabudsuz bir şehir bulamayacaksınız" diyerek bu gerçeği farklı bir şekilde ifade etmiştir.

Bir İslam düşünürünün tabiriyle "Din hayatın hayatı, hem nuru, hem esası. İhyâ-yı din ile olur şu milletin ihyâsı." Din hayata hayat, hem hayata nur ve rehber, hem hayatın esası ve temelidir. Bu yüzden İslam milletinin dirilmesi ve kemal bulması, dinin insan hayatında hayat bulmasına bakar. Din, Müslümanların hayatını idame ettiren bir ruh gibidir. Nasıl ruhsuz beden yaşayamaz ise, dinsiz Alem-i İslam da

yaşayamaz demektir. Sosyal bir olgu olarak baktığımız din kavramı maalesef ülkemizde Laiklik kavramlarının ateist bir anlayışla eş değer uygulamaları Fransız anayasasından anayasamıza girmiştir. Dini tedrisatın özellikle dini hayatı idame ettiren Tekke, zaviye ve medreselerin cumhuriyetin ilk yıllarında kapatılmasıyla dini eğitim uzun yıllar akamete uğramış. Bu boşluk merdiven altı tabir ettiğimiz gözden uzakta bazende ehliyesiz kişilerin eliyle gerçekleşmiştir. Kemalist bir perspektiften yaklaşılın din kültürü ve diyanet yapılanması da kısır, yetersiz kaldığında farklı din kavramları ve anlayışları hâkim olmuştur. 15 Temmuz darbe girişiminin ardındaki isim olan Fetö yapılanması bu boşluktan faydalanarak bin yıldır İslam'a ve Kur'an'a hizmet eden bu milletin temiz dini duygularını istismar etmiştir. İslam'ı kavramların içini boşaltırken bu ülkede dini kurumları denetleyen Diyanet sessiz kalmakla kalmamış gizliden de destek olmuştur. Örneğin Başörtü meselesinde "bu, dinde yoktur. Furuhattır" derken sessiz kalmış. Katolik dünyası ile sözde dinler arası diyalog adı altında Katoliklere tabiiyetinde "görmedim, duymadım, bilmiyorumu" tercih etmişti. Bu millet dinsiz yaşayamayacağına göre doğru İslami,doğru Müslümanlık kavramlarını elbette devletin diyanet teşkilatı yerinde Kur'an ve Hadis

ışığında aydınlatmalı. Devrim kanunları arasına giren ama 90 yıldır tutmayan "Tekke ve zaviyeler kanunu" yeniden modern bir anlayışla hayata geçirilmeli.

Feto türü yapılanmaların yükselen dini değerler dünyasında yeni istismarlara açık alanlar olmasına izin vermeden, sosyal olguyu göz ardı etmeden yeni bir yapılanmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ PENCERE: EĞİTİM..

Darbelerle eğitim arasında doğrudan bir ilgi kurmakta zorlananların olabileceğini düşünebilirsiniz. Ama Eğitimle hele 15 Temmuz darbesini gerçekleştirmeye çalışan Feto yapısıyla eğitimin çok yakından ilgisi bulunmakta.

1970'li yıllarda okullaşma sürecini başlatan Feto yapısı toplumsal iki olguyu çok iyi kullandı. Bu olgu Din ve Eğitim'di.. Dini hassasiyetleri istismar ederek yüklü sadaka, zekât ve himmetleri topladığı havuzda bunları eğitimde kullanarak milletin son 50 yıldır en büyük sorununa çözüm ürettiklerini iddia ettiler.

Düz mantıkla düşünüldüğünde doğru olarak görülebilirsiniz. Devletin okullarında okuyanların Üniversite ve Lise sınavlarında başarısız olmalarına karşılık, Feto özel okullarından mezun olanların ilk sıraları ardı arkasına paylaştığını gören insanlarda bir algı oluştu. "Feto yapısı eğitimde devletin yıllardır

yapamadıklarını gerçekleştiriyor ve kaliteli eğitim veriyor.” Başta da söylediğimiz gibi.

Düz mantık. Doğru gibi gözükse de bugün gördüğümüz soruların çalınması ardından burslu öğrenci arayışlarıyla devletin okullarındaki en başarılı öğrencilerin devşirilmesiyle bu başarı elde ediliyordu.

Peki, ama devletin bunca yıldır neden eğitimde başarılı olmadığı sorusunu sormak kimsenin aklına gelmedi. Hep büyüklerden iştirsiniz özellikle 1950 yılına kadar okullardan yetişenlerin başarılarını... Peki, ama bu yıllardan sonra ekonomisi dünya devleriyle yarışan ülkemizde neden eğitimde bu boşluk oluşturuldu?

Türk Millî Eğitimini, Gayrimillî yapan Anlaşma

" FULBRIGHT ANLAŞMASI"

Bu sorunun cevabı gerilerde çok gerilerde aramak gerekiyor. Cevap, ABD ile 27 Aralık 1949 tarihinde imzalanan "Fulbright" Anlaşmasıdır. Osmanlı devletini çökerten anlaşmalardan Balta Limanı Anlaşmasının bin beteri olan 1995 Gümrük Birliği Anlaşmasının, Türkiye Cumhuriyeti'ni ekonomik kısıpaca aldığı, Türkiye'yi açık pazar yaptığını, üretime dayalı ekonomik yapıyı tümüyle ortadan kaldırarak, yerine tüketime dayalı bir yapı oluşturduğunu biliyoruz.

Nedir Fulbright anlaşması? ABD Fulbright bürosu, Fulbright komisyonu, Fulbright bursu, Fulbright kredisi, vb. çok sayıda ad altında, yalnız Türkiye'de değil, hemen bütün ekonomik, siyasal işgali altındaki 155 ülkede çalışmalarını sürdürmektedir.

Komisyonun görevi; "Türkiye ve ABD Hükümetleri Arasında Eğitim Komisyonu Kurulması hakkındaki Anlaşma'nın en önemli özelliği; Türkiye'de kazanılacak Amerikan yanlısı kadroların eğitime biçiminin saptanması ve bu iş için gerekli giderleri karşılama yöntemlerinin belirlenmesidir. Belirlemeler aynı zamanda, Amerika'nın Türkiye'ye göndereceği uzman, araştırmacı, öğretim üyesi adı altındaki personel için de yapılmaktadır. ABD'ye, Türkiye'de "yardım" edip "işbirliği" yapacak, geleceğin "Türk" yöneticilerini yetiştirmek üzere, Amerika'ya götürülecek Türk öğrenci, öğretim üyesi ve kamu görevlilerinin konumları da bu anlaşmayla belirlenmektedir.

Son derece masum niyetlerle oluşturulan komisyon bugünde görevini devam ettirmekte olup anlaşmanın 5. Maddesi oldukça garip bir madde. Anlaşmanın 5. maddesi, Türkiye'de Birleşik Devletler Eğitim komisyonunun kuruluşunu belirlemektedir. (Burası çok önemli)

"Komisyon; dördü T.C vatandaşı, Dördü de ABD vatandaşı (ki ikisi mutlak C.I.A ajanı olmuştur) olmak üzere sekiz üyeden oluşacaktır. ABD'nin Türkiye'deki diplomatik misyon şefi, komisyonun fahri başkanı olacak ve komisyonda oyların eşit olması halinde kararı komisyon başkanı verecektir."

Bu anlaşmayla, Milli Eğitim Bakanlığı'nda bugün çalışmalarını "etkin" bir biçimde sürdüren, personel politikalarından ders programlarına, pek çok konuda stratejik kararlar önerebilen, "Millî Eğitimi Geliştirme" adlı bir komisyon vardır. 1994 yılında 60 personeli olan bu komisyonda çalışanların üçte ikisi Amerikalıydı. Amerikalıların Türk Millî Eğitimine 1949 dan beri süregelen ilgileri günümüze dek hiç eksilmedi.

Dünyanın 155 ülkesinde de faaliyetini gösteren bu komisyon. Son yıllarda bu aktif görevini yurtdışında açığa çıkan CIA ajanlarıyla başaramayınca Feto yapılarını Türk okulları adı altında devreye soktu.

15 Temmuz darbe girişimleri bize bir kez daha gösterdi ki toplum sosyolojisi açısından değerlendirildiğinde milletimiz dinsizyaşayamaz. Din olgusunu insanlıktan kaldırılmayacağına göre dini yozlaştırma, toplumu İslam'ın özünden uzaklaşmış farklı dini bir yapıda şeklini bu yapıyı hazırlayanların vereceği bir din kavramı ile İslam aleminin lideri Osmanlı'nın torunlarını bozma girişimiydi Temmuz kalkışması.

15 Temmuz darbe girişimi eğitim ve Dini kullanarak hedefine ulaşmak istedi. Darbelere karşı yine eğitim ve dini doğru ve millî kalıplara döktüğümüz gün artık bu ülkede darbe geleneğini bitirmiş olacağız.